

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING

Basisschool Witte Tulp

Plaats : Amsterdam
BRIN nummer : 30GJ|C1
Onderzoeksnummer : 290712
Datum onderzoek : 10 november 2016
Datum vaststelling : 9 januari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	EINDOORDEEL	6
3	TOELICHTING	7
5	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 10 november 2016 een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd op basisschool de Witte Tulp. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 16 oktober 2015 stelden wij tekortkomingen vast in het onderwijsleerproces en de naleving van wettelijke vereisten op Basisschool de Witte Tulp. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 18 januari 2016. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, hebben wij nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoeken wij tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

Op 17 september 2013 heeft het eerste kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden. Conclusie van dit onderzoek was dat de basiskwaliteit op orde was. Vanwege het korte bestaan van de school waren de eindopbrengsten niet te beoordelen. Tekortkomingen werden geconstateerd in het effectief gebruik van de onderwijstijd, het afstemmen van het onderwijs op de behoefte van de leerlingen, de zorg en begeleiding en (voorwaarden voor) kwaliteitszorg. Op 16 oktober 2015 is een tweede kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Omdat de tussentijdse opbrengsten onvoldoende waren en er belangrijke tekortkomingen waren in het aanbod en zorg en begeleiding is de kwaliteit van het onderwijs toen als zwak beoordeeld.

2 EINDOORDEEL

Kwaliteit

Wij kennen aan de Witte Tulp het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Belangrijkste bevindingen

- De eindopbrengsten liggen op het niveau dat van de school verwacht mag worden.
- Het aanbod voldoet op alle onderzochte onderdelen aan de kerndoelen.
- De school bewaakt de effectieve inzet van de onderwijstijd.
- De afstemming op de behoefte van de leerlingen tijdens de instructie kan beter.
- De leraren zijn zeer betrokken bij hun leerlingen.
- De basisvaardigheden van de leraren zijn op orde.
- De school analyseert de resultaten van de leerlingen systematisch, waardoor ze de zorgleerlingen scherp in beeld heeft.
- De planmatige uitvoering van de zorg is nog onvoldoende.
- De school evalueert haar onderwijs en werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.
- Het team vertoont veel veerkracht en is gemotiveerd om zich in te zetten voor de schoolontwikkeling.

3 TOELICHTING

Hieronder staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Opbrengsten

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

De eindopbrengsten van de school zijn dit schooljaar voor het eerst te beoordelen. De score van de leerlingen die langer dan twee jaar op de school zitten ligt in 2016 boven de ondergrens die de inspectie hanteert voor scholen met een vergelijkbare populatie.

Het team heeft in de afgelopen periode hard gewerkt aan haar pijlers waarbij ze met name inzet op een goed pedagogische aanpak, samenwerkend leren en een stappenmodel in de instructie. Dit heeft er waarschijnlijk toe bijgedragen dat de leerlingen in groep 8 in 2016 voldoende resultaten behaald hebben. De school weet dat de prognoses voor de eindtoets komende jaren niet onverdeeld gunstig zijn en heeft daarom ook extra maatregelen genomen. Zo wordt er dit jaar teambreed deelgenomen aan een scholing differentiëren waarbij de leraren het onderwijs beter leren afstemmen op de behoeften van de leerlingen.

Leerstofaanbod

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijdens dit onderzoek heeft de inspectie alle onderzochte onderdelen van het aanbod als voldoende beoordeeld. De school gebruikt eigentijdse methodes die voldoen aan de kerndoelen. Voldoende leerlingen krijgen deze leerstof tot en met het eindniveau van groep 8 aangeboden. Ook de doorgaande lijn tussen de groepen 1 en 2 is geborgd. Tijdens het kwaliteitsonderzoek in 2015 constateerde de inspectie dat de doorgaande lijn tussen de groepen 1 en 2 onvoldoende gewaardborgd was. De school had net een programma voor vve ingevoerd, maar de leraren waren nog onvoldoende toegerust om met dit programma te werken. De leraren zijn inmiddels geschoold om met dit programma te werken. Ook is de samenwerking tussen de inbandige peuterspeelzaal en de basisschool versterkt.

In de groepen is duidelijk zichtbaar dat de school de afgelopen periode flink heeft ingezet op het verbeteren van het woordenschatonderwijs. In alle groepen zijn elementen van de nieuwe aanpak van de school zichtbaar. In de lokalen is aandacht voor een taalrijke omgeving, waarbij woordvelden van de woorden die deze week centraal staan aan de muur hangen. Daarnaast hebben de leraren ook het begrip leesonderwijs verdiept, waardoor uitbreiding van woordenschatlessen is ontstaan. Onder leiding van de taalcoördinator en de taalexpertise-werkgroep zet de school in op verdere implementatie en verbetering van het woordenschatonderwijs in het dagelijks handelen van alle leraren.

Tijd

Tijd	1	2	3	4
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Om de effectieve inzet van de onderwijstijd te bewaken zijn schoolbreed afspraken gemaakt. In alle groepen zijn deze afspraken in de dagplanningen van de leraren terug te vinden. Ook is de onderwijstijd uitgebreid met twee uur op de woensdagmiddag. Dit is wel vrijwillig, maar er wordt door de meerderheid van de leerlingen gebruik van gemaakt.

Didactisch handelen en afstemming

Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1* De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2* De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3* De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming	1	2	3	4
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

De inspectie heeft samen met observanten van de school klassenobservaties uitgevoerd. Na het samen kijken hebben de observanten en de inspectie grotendeels hetzelfde beeld over het didactisch handelen van de leraren. Het is zichtbaar dat de leraren werken aan het verbeteren van hun didactische vaardigheden en aan het afstemmen van hun onderwijs op de behoeften van hun leerlingen. Het basisniveau van het didactisch handelen van het merendeel van de leraren is in orde. De leraren geven les op basis van een schoolbreed gedragen instructiemodel. In het merendeel van de bezochte lessen heeft de inspectie een terugblik op de vorige les, het ophalen van voorkennis en het benoemen van het lesdoel gezien. Ook heeft de inspectie gezien dat leraren verschillende werkvormen inzetten om het onderwijs aantrekkelijker voor leerlingen te maken en het samenwerkend leren te bevorderen. Verder is er in alle groepen die bezocht zijn sprake van een taakgerichte werksfeer. Er heerst rust in de groepen en de meeste leerlingen weten precies wat de leraren van hen verwachten.

Daarnaast is ook zichtbaar dat de school beter dan voorheen haar onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen afstemt. Zo heeft zij het onderwijs van de basisvakken ingedeeld in drie niveaus. De leerlingen worden ingedeeld op basis van hun resultaten. De kwaliteit van de analyse van deze resultaten van de leerlingen is sterk verbeterd. De school is echter nog in ontwikkeling als het gaat om de vertaling van deze gegevens naar de gewenste aanpak per niveau-groep. Met name tijdens de instructie stemmen leraren onvoldoende af op de verschillen tussen leerlingen. Na een klassikale instructie wordt vaak in subgroepen instructie gegeven, maar binnen deze subgroepen zijn de verschillen tussen de leerlingen groot waardoor de leerlingen niet altijd de instructie krijgen die ze nodig hebben.

Begeleiding en zorg

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Het daadwerkelijk afstemmen van het onderwijs op de specifieke behoefte van de (zorg)leerlingen is een belangrijk aandachtspunt voor de school. De school heeft geïnvesteerd in een stevige basisstructuur waardoor alle leerlingen nu goed in beeld zijn. De leraren houden zicht op de cognitieve ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk. Leerlingen die dat nodig hebben krijgen extra hulp van de leerkracht in de klas, maar vaak ook door een remedial teacher of begeleider buiten de klas. De afgelopen periode zijn de leraren door de interim intern begeleider begeleid in het maken van goede analyses. Dit proces liep namelijk al voordat de interim startte.

De analyses die de inspectie heeft aangetroffen geven een breed beeld van de prestaties van de leerlingen en er is veelal een verklaring voor de achterstand

aanwezig. Deze analyses leiden echter niet altijd tot gerichte conclusies voor het onderwijs of het handelen van de leraar in de klas. Voor de leerlingen die flink achterstanden hebben opgelopen mist de inspectie concrete en opbrengstgerichte doelen en interventies die moeten leiden tot het repareren van die hiaten die in het verleden zijn ontstaan.

Alhoewel er wel in logboeken wordt bijgehouden wat er in de extra begeleidingstijd wordt gedaan is er te weinig sprake van een doordachte en concrete aanpak. De school kan daardoor nu niet aantonen dat zij het maximale uit alle leerlingen haalt door ze extra zorg te bieden. Ook de extra zorg voor leerlingen waarvoor een ontwikkelingsperspectief is opgesteld kan planmatiger. Het ontbreekt veelal aan tussendoelen en de inhoudelijke aanpak is nog onvoldoende toegesneden op de leervraag van de leerling.

Kwaliteitszorg en voorwaarden voor kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

De afgelopen maanden waren zeer roerig en stressvol voor alle betrokkenen van de school. Doordat de school beticht werd van sympathieën met een politieke stroming in Turkije, schreef de helft van de ouders hun kinderen op de school uit. Ondanks de zware druk heeft het team met bewonderingswaardige motivatie en inzet gewerkt om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Door de veerkracht van het team is het gelukt om de verworven kwaliteit van het afgelopen jaar vast te houden en deze te gebruiken om verder te bouwen aan het verstevigen van de kwaliteit van het onderwijs.

Het kwaliteitszorgsysteem is op alle onderdelen als voldoende beoordeeld. De school heeft ambities en streefdoelen voor haar populatie vastgelegd. De resultaten van de leerlingen worden regelmatig geanalyseerd. Er is een systematiek ontwikkeld om alle domeinen van het onderwijs en leren te evalueren. Ook voor burgerschap heeft de school haar visie en doelen vastgelegd in een beleidsstuk. De verdieping en verbreding hiervan is nog een

aandachtspunt. Ook moet de school nog starten met het evalueren van de doelen voor burgerschapsonderwijs.

De leraren gaven aan nauw betrokken te worden bij de ontwikkelingen in het onderwijs. Zij hebben er vertrouwen in dat ze met de huidige directie de ingezette lijn verder kunnen verstevigen om het onderwijs nog beter en aantrekkelijker te maken voor hun leerlingen. De directie heeft daarmee gezorgd voor een groot draagvlak waarbij de leraren mede eigenaar zijn van de schoolontwikkeling. Er is nu sprake van een professioneel schoolklimaat waarbij het team via collegiale klassenconsultaties van elkaar leert en vernieuwingen borgt.

Naleving wet- en regelgeving

Wij concluderen dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

5 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Op 10 oktober 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: schoolleiding, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

We hebben een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding en de intern begeleiders van de school. In dit gesprek hebben we onze bevindingen en oordelen besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.